

מדריך לציבור לגבי קוד Human Tissue Authority Code of Practice F: תרומת איברים ורקמות להשתלות (חלק שני: תרומת איברים ורקמות של נפטרים)

מדריך זה להסדרת תרומת האיברים והרקמות נכתב כפנייה אליך כתורם פוטנציאלי המעוניין לתרום את האיברים והרקמות שלך לאחר מותך. הוא מבוסס על הקוד [\(Code of Practice F \(Part Two\) תרומת איברים ורקמות מנפטרים](#) של ה-HTA, המיועד לאנשי מקצוע בתחום תרומת איברים והשתלות:

החלק השני עודכן בשנת 2020 כדי לשקף את הפעלתה של מערכת חדשה (המכונה בדרך כלל מערכת "ביטול הסכמה" או "נחשב כהסכמה") לתרומת איברים ורקמות מנפטרים באנגליה.

ויילס פעלה תחת מערכת של "נחשב כהסכמה" לתרומת איברים ורקמות מנפטרים מאז 2015.

בצפון אירלנד אינה חלה האפשרות של "נחשב כהסכמה"; הסכמה חייבת להינתן תמיד במפורש על ידי התורם הפוטנציאלי לפני מותו, או על ידי נציג ממונה או אדם הנמצא עם הנפטר במערכת יחסים כשירה, לאחר המוות (עיינו ב-[נספח א'](#) להלן).

ל-HTA אין תפקיד בוויסות תרומת איברים ורקמות של נפטרים בסקוטלנד. ניתן לקרוא פרטים נוספים על תרומת איברים ורקמות בסקוטלנד [כאן](#).

לא מכוסה במדריך זה

- תרומת גוף
- תרומת איברים ורקמות למחקר

מונחים בשימוש נפוץ

איברים

במדריך זו, כאשר אנו משתמשים במונח איבר או איברים, המונח מתייחס באופן ספציפי לאיבר או איברים במצב מוצק ושלם, לרבות:

- כליה
- כבד
- לב
- לבלב
- ריאות

ההגדרה הכללית של מהו איבר בהקשר זה היא חלק גוף שיש לו מטרה חיונית ספציפית.

רקמות

כאשר אנו משתמשים במונח רקמות, הכוונה לחלקים/ים שונים אחרים בגוף האדם הנוצרים על ידי תאים שאינם איברים שלמים.

איברים ורקמות

כאשר אנו מתייחסים ל"איברים ורקמות", אנו רוצים להבהיר שיש שילוב של שניהם.

נחשב כהסכמה

באנגליה ובוויילס, אנשים בני 18 ומעלה עשויים להיחשב כתורמים פוטנציאליים של איברים ורקמות לאחר המוות, אלא אם כן הם מקבלים החלטה אשר על פיה הם אינם רוצים להיות תורמים. ניתן גם למנות נציג שיקבל החלטה זו בשמך לאחר המוות.

עניין זה אינו תקף אם אתה "מבוגר חריג" (למידע נוסף, ראה [מידע נוסף ומשאבים](#) להלן).

תפקידה של HTA

HTA מווסתת את תרומת האיברים, הרקמות והתאים (מלבד תאי רבייה), ויועצת ומנחה לגבי החוק.

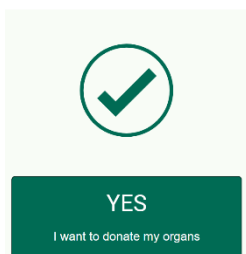
מערכת של "נחשב כהסכמה" לגבי תרומת איברים ורקמות לאחר המוות פעילה באנגליה ובוויילס. מערכת זו אינה משפיעה על תקנות ה-HTA לגבי תרומת איברים מהחי.

חלק 2 - תרומת איברים ורקמות לאחר המוות

מדריך ציבורי זה מתייחס רק לתרומה לאחר המוות של איברים ורקמות באנגליה ובוויילס.

במאי 2020 השתנו דרישות ההסכמה לתרומת איברים ורקמות של נפטרים באנגליה למה שמכונה בדרך כלל מערכת "ביטול הסכמה". בוויילס, המערכת קיימת משנת 2015.

משמעות הדבר היא שכאשר לא נרשמה שום החלטה לגבי בחירה או ביטול הסכמה לתרומת איברים ורקמות, וההחלטה אינה ידועה, הדבר יכול להיחשב כהסכמה (כלומר ניתן להעריך שאדם הסכים לתרומה). במקרים מסוימים ניתן להשתמש באיברים וברקמות של נפטרים לצורך השתלה. תתקיים תמיד שיחה עם בני המשפחה והחברים הקרובים של האדם שנפטר (למידע לגבי מי יכול להיות בשיחה, עיינו [נספח א - קשרים מתאימים](#) להלן).

הצטרפות לתרומת איברים ורקמות

HTA אחראית לספק הנחיה לגבי מה שנחשב כהסכמה חוקית.

על מנת לאפשר תרומת איברים ורקמות כדין חייבת להיות הסכמה קיימת, אך אין פירוש הדבר שבמקרה וקיימת הסכמה לתרומה התרומה חייבת לקרות. זוהי החלטה קלינית שבה למשפחה שלך יש תפקיד מכריע.

ישנן כמה צורות בהן ניתן להסכים לתרום במהלך חייך:

- הדרך הנפוצה ביותר לבצע זאת היא רישום ההחלטה שלך ב-[רשם תורם האיברים](#) (ODR) המנוהל על ידי (NHS Blood and Transplant NHSBT). הרישום נבדק בכל מקרה בו תרומת איברים ורקמות היא אפשרות.
- יש לשתף את בני המשפחה והחברים שלך בהחלטתך.
- ניתן גם להיכנס אל ה-ODR ולתעד את ההחלטה שלך באמצעות [היישום NHS](#)
- ניתן למנות נציג שיקבל החלטה בשמך לאחר מותך (קרא עוד [כאן](#)).

ניתן לשנות את החלטתך בכל עת. **יש שים לב** - לא ניתן להביע הסכמה למטרות כמו מחקר, מטרות אלו אינן כלולות בהליך "נחשב כהסכמה". יש לשקול תמיד הבעת הסכמה.

מה מכסה ההסכמה שלי?

באפשרותך להסכים לתרום את כל האיברים והרקמות שלך לאחר מותך, או לציין אילו איברים ורקמות ברצונך לתרום.

אין חובה לציין סוג מסוים של אדם אשר לו ברצונך לתרום. לפעמים, גם כאשר ישנה הסכמה, יתכן ולא ניתן לבצע תרומה. ישנן סיבות רבות לאפשרות זו.

ביטול הצטרפות לתרומת איברים ורקמות

במהלך חייה ניתן לבטל את ההצטרפות לתרומה במספר דרכים:

- הדרך הנפוצה ביותר לבצע זאת היא רישום ההחלטה שלך ב-[רשם תורם האיברים](#) (ODR) המנוהל על ידי (NHS Blood and Transplant/NHSBT). הרישום נבדק בכל מקרה בו תרומת איברים ורקמות היא אפשרות.

- יש לשתף את בני המשפחה והחברים שלך בהחלטתך.

- ניתן גם להיכנס אל ה-ODR ולתעד את ההחלטה שלך באמצעות [היישום NHS](#)

- ניתן למנות נציג שיקבל החלטה בשמך לאחר מותך (קרא עוד [כאן](#)).

אם הודעת כי אינך מסכים לתרומת איברים ורקמות, אזי לא תוכל להתבצע תרומה.

מידע נוסף ומקורות

איברים שאינם נכללים ב"נחשב כהסכמה"

לגבי חלק מהאיברים והרקמות לא ניתן להתייחס כ"נחשב כהסכמה" ויש להביע הסכמה מפורשת לגביהם. [ניתן לצפות ברשימת האיברים והרקמות המחייבים הסכמה מפורשת באתר של HTA כאן](#).

קבוצות חריגות (אנשים שהסכמתם אינה יכולה להיחשב באנגליה או בוולס)

לא ניתן להגדיר "נחשב כהסכמה" במקרים הבאים:

- הנפטר הוא ילד מתחת לגיל 18;
- הנפטר הוא מבוגר אשר לא היה **תושב רגיל** למשך 12 חודשים לפני המוות, או;
- הנפטר הוא מבוגר אשר **אינו מסוגל** להבין את הרעיון של "נחשב כהסכמה" במשך תקופה משמעותית לפני המוות.

דת ואמונה

לפני ביצוע תרומה כלשהי, תתקיימו שיחות עם בני משפחתך - גם אם רשמת את החלטתך להצטרף לתרומת איברים ורקמות.

שיחות אלו ייקחו בחשבון את הדת והאמונה שלך, בין אם הן תרבותיות, רוחניות, דתיות או לא-דתיות. בבתי חולים עשויים להיות גם רכזים מתאמים מיומנים המייצגים אמונות שונות או מטפלים לא דתיים, המסייעים למשפחות.

אם אתה רושם את החלטתך ב-ODR, באפשרותך לבקש שישוחחו עם המשפחה שלך בנוגע לאופן שבו תרומת האיברים והרקמות יתבצעו בהתאם לאמונתך או דתך.

מידע נוסף על אמונה ודת ביחס לתרומת איברים ורקמות ניתן למצוא באתר של NHS BT כאן:
<https://www.organdonation.nhs.uk/helping-you-to-decide/your-faith-and-beliefs>

נספח א - קשרים מתאימים

תקנה The Human Tissue Act 2004 כוללת רשימה של 'קשרים מתאימים' מדורגת.

להלן הרשימה:

1. בן זוג או שותף (כולל בן זוג בנישואים אזרחיים או בן זוג מאותו מין)
2. הורה או ילד
3. אח או אחות
4. סבים או נכדים
5. אחיין או אחיינית
6. אב חורג או אם חורגת
7. חצי אח או חצי אחות
8. חבר תקופה ארוכה

למטרות אלה, אדם נחשב לבן זוג אם הזוג חי כשותפים במערכת יחסים משפחתית מתמשכת.